

Landet lär #45 Förslag på åtgärder i den strategiska planen

Hej och välkomna till landet där jag heter Sara Uddemaroch jobbar på landsbygds nätverkets kansli. Det detta ärett extrainsatt seminarium där Jordbruksverket ska presenterasina förslag på åtgärder i den strategiska planen.Och här har vi med oss Andreas Mattsson från Jordbruksverket.

Hej Andreas! Det här avsnittet spelas inoch du kan se det igen när du vill på vår webb.Adressen dit är LandsbygdsverketSBS nedsläckt. Landet lagar. Där kan du också läsa mer om vårakommande seminarier.Nästa nästa gång är den 19januari. Eftersom vi har haft lite julleddigt. Då är det Malin Lindberg som föreläser om social innovationi teori och praktik. Du som tittar kan välja att följadet här webbgränssnittet i webbläsaren eller genom att laddaner som klienten antingen till din dator eller till dinmobiltelefon som en app. Om du har den här klienten får du tillgångtill alla funktioner i seminariet, men om du intekan eller vill ladda ner klienten så kommer du att kunna seoch höra allt som sägs i webbläsaren.

Får du några tekniska problem så brukar det mesta lösa sigom du stänger ner programmet och sedan kommer tillbaka in igen.

Det finns också en del funktioner som är bra att ha koll på. Längst nertill vänster ser du Audio Settings där du gör inställningarför dina hörlurar eller om du använder din dator högtalare.Du själv kommer varken synas eller höras i det här bandet.Däremot kan du ställa frågor eller skriva kommentarer i chatten somfinns i listan här nedanför. Man kan behöva röra muspekaren liteför att den ska synas. Vi har en chatmoderator som samlar in alla era frågorunder föreläsningen och så ställer jag dem till Andreas efteråt.Och ett tips är att klicka upp chatten så har ni koll på vad som händer där helatiden. Här har du två val för vad du ska skicka dittmeddelande och då är det bäst att välja pennialism en kändis,för då syns ditt meddelande för alla och vi kommerhålla på till klockan ett i dag ungefär.

Innan vi släpper in dagens föreläsare vill jag veta lite mer om var ni finns någonstans just nu. Nu ska fåupp en fråga här på skärmen och då ska ni kryssai två alternativ och välja mellan Stockholm, Göteborg,Malmö annan stad, tätorteller landsbygd. Och så ska ni kryssa. Om ni finnsi Norrland, Svealand eller Götaland

ska vi se. Jag låter er fylla i här i några sekunder.

Så ska vi se vad vi har. Någonstans här kan vi se. Då har vi många som finns i landsbygd och många som finns i Götaland verkar det också. Ni är väldigt många som är samlade här idag, vilket såklart är jätteroligt att ni är så många som har hittat hit. Då har det blivit dags att släppa in våra föreläsare. Andreas Mattisson. Är du med oss?

Absolut. Jag hoppas jag hörs och syns väl också. Jag vill inleda med att tacka för att ni är med idag och jättekul att det är så stort intresse. Och Sara har presenterat mig. Jag kan väl också tillägga att vi får stå ut med att vi har lite extra öron och solglasögon. Jag är gravt synskadad så jag behöver lite extra hjälpmedel här för att det ska funka bra och jag tänkte köra i gång. Och syftet idag var egentligen att jag ska berätta om det förslag som Jordbruksverket lämnade in till regeringen i fredags förra veckan. Jag ska börja. Nu håller jag på att det här. Jag ska säga så att den här presentationen som vi alldeles strax ska lägga upp den kommer att finnas som pdf på webben så behöver vi inte ställa några frågor om det.

Och sen ska vi också säga att vi har lite extra förstärkning i chatten idag. Andreas kollega Lina från Jordbruksverket kommer att besvara del av frågorna skriftligen i möjligaste mån under seminariet. Vi är väldigt många som är samlade här idag. Då ska vi se till att få igång din presentation här. Andreas Varsågod.

Jättebra tack och.

Som sagt, vi ska presentera

det förslaget vi lämnade in till regeringen i fredags och den vi kan bläddra vidare till bild nummer två här direkt. Ulrika.

Jag vill bara dubbelkolla så att ni hör mig väl är lite oroväckande i mina öron. Yes, vi hörde. Ni har mig väl jättebra. Okej, tack. Ja då är vi alltså här och jag tänkte börja med att förklara. Vad är det egentligen? För förslaget vi har lämnat så är det ganska viktigt att förstå det och det som det som det handlar om egentligen.

Det vi har lämnat förslag till utformningen av de åtgärder som vi som kan ingå i den strategiska planen. Och för det här är det inte så att vi har jobbat jobbat i blindo här utan det har varit en lång process och vi har framför allt haft regeringens eller näringsdepartementets behov och analys för den gemensamma jordbrukspolitiken eller kanske

framför ögonen. Vi har också haft ett regeringsuppdrag från regeringen som har styrt en del av vilka åtgärder vi ska föreslå i en del av deras utformning. Sen har vi också, som ni förstår EU regelverket i grunden som påverkar vilka förslag vi har lämnat och i regelverket är ju fortfarande ett förslag

som tror är viktigt att komma ihåg om vi ska återkomma till det lite senare. Också viktigt att känna till att vi har inte lämnat några budgetförslag i vår redovisning och det var inte tanken heller. Det finns ingen total budget på den strategiska planen än, även om vi vet ungefär vad EU budgeten kommer att handla om. Så vi har varit och lämnat ett budgetförslag för helheten och inte heller för respektive åtgärder så har vi försökt göra det enkelt för regeringen att kunna skala de olika åtgärderna beroende på vilka budgetbegränsningar man har. Jag tror det är viktigt att förstå att det vi har lämnat är inte ett förslag till en samlad strategisk plan, utan det här är snarare en bruttoförteckning över åtgärder som kan ingå i den strategiska planen och det ger vi till regeringen som kommer att välja till sist och under vilka delar som kommer med. Det kan finnas delar av det här som stryks bort. Det kan också vara så att det kan tillkomma saker som inte finns med i våra förslag.

Vi kan gå vidare till nästa bild här och jag tänkte ändå redogöra lite kort för de utgångspunkterna vi har haft i vårt arbete. Förutom regeringsuppdraget och analysen som jag nämnde för oss är det väldigt viktigt att få ett mer fokuserat och ett enklare

program eller en enklare strategisk plan än vad vi har idag. Det har varit en viktig utgångspunkt för oss och sen ska vi inte glömma bort att i grunden så är det en högmålsuppfyllnad som är det viktiga. Men vi tror att vi kan nå det här med en förenklad politik och förenklade stöd. Vi har också haft med oss att stabilitet i jordbruksstöden. De fleråriga stöden som man söker varje år är faktiskt en ganska viktig fråga. När man gör stora förändringar i de här stöden så upplevs förändringarna ofta som ganska negativa. Man är van vid stöden, man är van att kunna planera sin ekonomi och sitt företag framåt. Gör man ofta stora förändringar så påverkar det trovärdigheten för systemen negativt. Stabilitet är ju viktigt. Införande i tid är också viktigt. Vi har även om det är två år kvar så är det en lång process vi har framför oss och vi är väldigt mån om att ha en politik som är möjlig att införa i tid så att pengar, beslut och stöd finns tillgängliga för den svenska landsbygden och svenska jordbruket i god tid 2023. Vi har som sagt som ambition att ha ett fokuserat, mer fokuserat program och det är den inriktning vi har valt. I många och mycket är livsmedel, strategin och miljömålen som är det huvudsakliga fokuset för den här politiken. Men vi har även beaktat andra bitar. Vi har en strategi för folk som kommit i som har en

viktig livsmedelsstrategi och det finns en EUstrategi för biologisk mångfald. Det finns en landsbygdspolitik. Vi har även vägt in jämställdhetsperspektivi våra förslag. Vi kan dra vidare till nästa bild och det som vi lämnade förra veckan är ett resultat av en långprocess och även om vi fick det här uppdraget ganska sent. Vi började få

utkast på det redan under sommaren. Vi har ju haft ett antal månader på oss, men uppdraget kom inte förrän i november. Men det jag vill trycka på här är att vi har jobbat med det här under väldigt lång tid egentligen. Det här är snarare slutklämmen på ett långt arbete. Jag tror vi haft över 50 olika uppdrag kring utredningar av olika slag de senaste åren. Vi har uppföljningar, utvärderingar. Vi har gjort en smart analys av behovet av analys som jag nämnde tidigare

och det har funnits ett antal samråd som näringsdepartementet anordnat och i samband med den här processen. Så det här är en slutkläm kan man väl nästan säga. Ett ganska långvarigt arbete.

Vi tar nästa bild. Förenkling är viktig och som ni hör landsbygdsminister Jennie Nilsson. Det är oftast det här hon trycker på väldigt hårt. Vi måste hitta förenklingar så vi har haft det framför ögonen i vårt arbete

och jag har grupperat här. I den här bilden av de förenklingar vi föreslår på lite olika sätt i våra förslag och det ena är att vi tar bort villkor som inte ger tillräckligt stor effekt och också att förenklade villkor som finns. Vi föreslår också att stöd rekort har kopplat till ett direkt stöd tas bort, vilket är en förenkling för företagen. Vi föreslår också ett minskat antal stöd, delvis genom att vi tycker att vissa saker kan hanteras nationellt och delvis genom att vi också slår ihop ett antal större så att det är lite enklare och att det inte blir så komplext och komplext, säger.

Vi föreslår också en ökad användning av schabloner, ersättningar i projekt och företagsstöd som innebär att det inte kommer att behövas det här jobbiga,

trista jobbet med att skicka in kvitton och betalning som underlag för att få ersättning. Vi föreslår också en lösning. Lokalt är det utveckling som vi ser som en förenkling eftersom det innebär att vi har ett regelverk att förhålla oss till i stället för olika regelverk beroende på fond. Vi föreslår också en förstärkt roll för lokalt utveckling när det gäller landsbygdsutveckling.

Vi kan ta nästa bild här. Och eftersom vi är insatta i EUs regelverk känner till att EU har tre mål för jordbrukspolitiken. Och det första målet handlar mycket om att främja livsmedelsproduktionen. Och det är här som vi från svensk sida stoppar

inmycket av de här stöden som har med konkurrenskraften i produktionen att göra och som har med att stärka inkomst och att göra. Och om vi tar

nästa bild så ser ni ett antal av de åtgärder som vi föreslår under eller som kopplat i det här målet. Jag kan väl också säga att flera av dessa har kopplade till andra mål också, men vi har behövt dem för att få en tydlig struktur. Här är de.

Och det första stödet är investeringsstödet till jordbruksföretag och jag har skrivit in en del kortkommentarer i Powerpoint jämte varje stöd. Och det kan ni läsa i princip som. Vilka är de stora förändringarna vi föreslår när det gäller de olika stöden? När det gäller investeringsstödet så är det. Det handlar ju om att den största investeringen är oftast att bygga alla ombyggnation, växthus, byggnader för lagring och torkning, täckdikning exempelvis och en del andra. I princip finns ju de här möjligheterna kvar. Det är viss tillägg som detta stöd. En annan förändring är att det blir. Stödet blir enhetligt i hela landet. Samma stöd nivå och samma stöd tak. Däremot så vill vi särskilt värna om de unga jordbrukarna och ha ett högre tak som vi föreslår för dem.

Vi har kvar ett innovationsstöd i det som kallas i IP och det handlar ju om att bilda innovations grupper och att genomföra projekt kopplat till de här grupperna. Här ser stödet i princip ganska likartat det som finns idag. Vi tycker i stort att det fungerar bra och de förändringar som vi föreslår i att höja ersättningar för bildandet av olika innovationsstöd. Sen har vi ett par direkt stöd, både gott stödet och komplementet till stödet, vilket stödet till unga jordbrukare. I princip föreslår vi att de här stöden blir ganska oförändrade med ett undantag, och det är ju att vi vill ta bort stödet, vilket vi ser som en viktig förenkling. Vi fortsätter i listan. Statsstödet till unga jordbrukare har vi kvar. Det finns i dag i landsbygdsprogrammet och här gör vi vissa justeringar, framför allt genom att vi tar bort ett antal villkor som har upplevts som krångliga, bland annat ett utbildnings krav som finns på tre veckor. Är det här stödet? Det finns nötkreaturför i dag. Här föreslår vi att det finns kvar, men inga förändringar i stödet.

Det finns i dagsläget tre olika förutsättningar till vår gris och mjölkkor. Och vi föreslår att dessa finns kvar, men att

vi vidgar stödet till att även omfatta diko, det vill säga att alla nötdjur omfattas av de här stöden. Vi föreslår också ett antal justeringar i villkoren.

Kompensation. Stödet är ett stöd som går till jordbruk i de mindre gynnade områdena i Sverige och det här är ett väldigt viktigt stöd för att upprätthålla ett jordbruk i hela landet och därmed också kunna nå våra miljömål. Och här föreslår vi givetvis att det här stödet bör finnas kvar. Vi har ett förslag på

att man ska räkna upp omräkning, faktorer för får och gett. Detta innebär i praktiken att de som har får och har förutsättning att få ut mer stöd.

Vi har också ett alternativ med här där man skulle förstärka stödet med ytterligare pengar för att minska

en av de tröskel effekterna vi ser i dagens stöd. Det är väldigt stor skillnad mellan vissa av jordbruksföretag. Vi vill alltså jämna ut skillnaden genom att förstärka stödet.

Vi kan ta nästa bild och här fortsätter vi inom sammamålområde. Vi har ett stöd till bildningssektorn. Det kallas i folkmun brukar man säga, honung. Programmet är ett stöd som givetvis vill främja den här näringen och det är ju för att den är väldigt viktig för att nå inte minst en del miljömål. Och den produktionen skapar ju en hel del sammasamhällsnytta. Vi föreslår egentligen inga större förändringar alls av det här stödet.

De har kvar ett stöd till produktions eller organisationen för frukt och grönsaker. Det här är också ett stöd som finns i dag. De förändringar vi vill göra är egentligen att tydliggöra en del av avgränsningarna till de andra stöden som finns i politiken och så att det är tydligt var man kan söka stöd och att det är lika villkor för de olika stöden. Det här stödet är ett sätt egentligen att stärka de här företagens position på marknaden med, men på något sätt finns ju grunden i det här stödet. Att det ska handla om gemensamma insatser då inte enskilda företag.

Avslutningsvis så fick vi uppdraget att vi skulle titta på behovet av stöd till finansiella instrument. Det handlar i praktiken om olika former av lån eller revolutionerande fonder till jordbruket

och vi har tittat på behovet och kommit fram till att

kreditmarknaden för svenska jordbruksföretag i stort fungerar ganska väl. Det finns konkurrerande kreditinstitut och det finns konkurrens på marknaden där. Vi ser det inte funka. Beror oftast på lönsamheten

där vi möjligen kan se att det skulle finnas ett visst skälför unga unga jordbrukare att kunna få kreditgarantier. Men vi ser inte att behovet är så pass stort att vi skulle införa den här typen av stöd i jordbrukspolitiken. Jag avstyrker alltså att man skulle införa den här typen av stöd. Vi kan gå vidare till nästa bild och nu är vi inne på EUs mål. Så här och här handlar det mer om miljö och klimat och vi kan raskt gå vidare till nästa bild.

Och här tänkte jag gå igenom de miljö och klimatskäl som finns i pelare 1. Jordbrukspolitiken som vi föreslår ärett och ett nytt inslag i pelare 1 är att man kan ha något som kallas eko, vilket ärettåriga miljöåtgärder

som finansieras av pelare 1 budgeten.

Och vi föreslår ett antal stöd. Det ena ärett stöd som finns i dag. Minskat kväve läckage. Det handlar om odling av grödor och vår bearbetning. Vi vill förändra det här stödet och lägga in ett tillägg. Det handlar om att odla mellan grödor, vilket vi ärett ett bra sätt att öka kopplingen lagen och därmed bidra till och klimatmål. Vi har också ett förslag till en helt ny ersättning och det handlar om blommande slättbygd. Och här föreslår vi att man ska få ersättning för så olikablandningar. Det handlar om minst tre år. Starta

på slättbygd. Det handlar i första hand om miljögifter som man avser att beträda. Men det skulle vara möjligt att få ersättning även för annan areal.

I dag har vi ett stöd för ekologiskt jordbruk. Dels för omställningen och dels för den löpande produktionen. Och vi föreslår ju egentligen flera alternativ i båda pelarna. Men vi förordar att man löser detta inom pelare 1 som är tekniskt

och i så fall skulle man välja att slå ihop de här till ett stöd, vilket vi ser som en förenkling. Vi har också med en deljusteringar och kanske det jag vill lyfta fram främst är att vi förstärker valutarisken i det ekologiska stödet i och mellan bygder.

Vi rullar vidare till nästa bild. Och nu pratar vi också om miljö och klimat. Men nu är det i pelare 2. Och det är ju alltså dagens landsbygdsprogrammet. Vi föreslår. Ett antal miljöåtgärder finns redan i dag skötsel av våtmarker. Här föreslår vi inga förändringar av stödet. När det gäller skyddszoner så föreslår vi att i princip ska det se ut som i dag. Men det finns en särskild klass av skyddszoner som heter anpassade skyddszoner och som är extra dyra och extra svåra att anlägga. Och här har vi haft en väldigt låg anslutning hittills. Vi funderar på om det är aktuellt att ta bort dessa, men vi föreslår att man i stället höjer nivån för anpassade skyddszoner så att vi förhoppningsvis kan få en större anslutning och ett större intresse för de här.

Vi har stöd till utrotningshotade raser och här föreslår vi en viktig förändring och det är att vi lägger till fjäderfä i möjliga

djurslag utöver nöt, gris och får.

Betesmark och slätterängar är en jätteviktig fråga och en stor del av jordbrukspolitikerna. Men jag kommer inte att säga så mycket om det idag, för här kommer vi att lämna vårt förslag någon gång i slutet av januari början av februari. Näringsdepartementet. Vi föreslår ett antal miljöinvesteringar och en ny sådantill bevakning, sådana som äret önskemål från flera håll. Inte minst till följd av de år vi har haft, inte minst torkan 2018, så ser vi det här som en viktig del.

Vi har ett biogas stöd kvar som är avgränsat på ett bra sätt mot den nationella biogas stödet.

Vi har restaureringar till betesmarker och slätterängar och jag har även nämnt härstruktur. Kalkning i parentes och jag vill ha satta i parentes eftersom vi är interiktigt färdiga med den här delen. Vi vill titta på den i samband med att vi utreder fortsatta miljökrav. Klimatambitioner ikapp. Jag ska återkomma till det.

Sen har vi givetvis en stor grupp av åtgärder vatten, vård. Där ingår ju exempelvis våtmark 2x diken och dränering åtgärder.

Vi bad oss att titta på behovet av nya klimatåtgärder i kraft och vi har tittat på frågan och vi har tittat på den tillsammans med det som finns nationellt, exempelvis klimat livet. Och vi ser egentligen att det finns åtgärder för att möta alla utsläppskrav och åtminstone relevanta utsläppskrav som finns från jordbruket, och kommer egentligen till slutsatsen att förutom att det föreslås till exempel mellan odling och mellan grödor som jag nämnde tidigare och en del andra mindre förändringar föreslår vi egentligen inte att det införs några nya åtgärder som vi tycker att ska man höja klimatambitioner så ska man egentligen titta på att förstärka insatser som redan finns. Vi hoppas vidare till nästa bild

och som flera av er känner till så pågår det ju fortfarande förhandlingar i EU om politiken och den absolut största frågan som är utestående där. Det är miljö och klimat ambitioner i politiken. Och här har rådet och EU parlamentet lite olika position och båda vill höja ribban. Parlamentet har föreslagit 30 procent av budgeten i pelare 1. Rådet har föreslagit 20 procent. Det finns en del andra frågor som är utestående kopplat till just dessa, men jag går inte in på de detaljerna. Det jag vill trycka väldigt mycket på här, att vårt förslag har ju inte beaktats. Utfallet av de här förhandlingarna än och vi har börjat under hösten tillsammans med näringsdepartementet titta på. Hur kan Sverige hantera de här nya kraven beroende på var de hamnar? Detta kommer att innebära att vi kommer att behöva se över den här frågan. En del av de förslag jag har nämnt här kan vi behöva omvärdera och ompröva utifrån hur förhandlingsläget slutar här. 20 30 procent av budgeten i pelare 1 är stora

summor pengar. Det är intena pengar och det kan ju givetvis få väldigt storakonsekvenser beroende på vad man väljer för olika miljöoch klimatåtgärder. Det är väldigt viktigt attvärdera dem noga innan man föreslår något.

Andreas. Nu ska jag bara påminna om att det är fem minuter kvar. Ja,

vi hoppar vidare till nästa bild. Det sista målet ärkopplat till tillväxt och jobb på landsbygden och vi kanfaktiskt rusa vidare till nästa bil också.Här ser ni de åtgärderna vi har föreslagit.

Kompetensutveckling. Här ingår även rådgivning och det ärlite fel att lägga denna åtgärd för den bidrartill alla målen, inte minst miljö och konkurrenskraft som niser här. Den stora förändringen är attvi har fått ner antalet åtgärder. Vi harhaft 26 stycken i olika poster tidigare. Nu harvi begränsat till tre procent, vilket är en jätteförenkling. Samarbetsprojekt skafortfarande vara möjliga. Vi föreslår däremot att de kopplasnärmare miljömålen. Livsmedelsstrategi.

Vi har ett investeringsstöd för jobboch tillväxt och här ingår har vi värvat in nuvarande förädling.Stöd. En närmare kopplingtill livsmedelsstrategi. Även i det här stödet.

Fortsatt stöd givetvis. Till lokalt är det utveckling.Det ska vara minst fem procent av budgeten

och här föreslår vi, som jag nämnde tidigare, en fransk lösningoch en förstärkt roll. När det gäller landsbygdsutvecklingoch ambitionen att det här ska täcka hela landet

så har vi stöd till service och stöd till bredbandsom är stöd som finns i dag. Vi föreslår grovt kan man väl säga att inga jättestora förändringari detta en del är mer samordnatmed några av planerna. Vi föreslår ocksåen enhetlighet när det gäller bredband stödet i landetoch här måste vi också samordna med de nationella stödsom finns på de här områdena. Om vi tar nästa del såär det här en del av de chicken vi har skickatmed i vårt uppdrag.

Hur ska vi få ett förenklat, mer fokuseratprogram? Jag har nämnt livsmedel som livsmedel, strategin och miljömålen. Det finns andra bitar som är viktiga attha med oss. I arbetet.Bland annat tycker vi inte att de här stöden som finns parallellt nationellt och på inom CAP att det är mycket effektiva att hantera de här stöden nationellt samlat.Det blir också tydligare och enklare för kunderna.

Men ersättningarna bör motsvara företagensmerkostnader fullt ut som regel

och undvika att införa för mycket stöd som har med fleråriga åtaganden och kopplingar mellan olika stöd. Detta bidrar till en stor komplexitet som som påverkar företagen mycket negativt.

Ja, vi har en del andra medskyldiga som ni ser i bilden. Jag vill ändå avsluta med att säga att Jordbruksverket har ett jättestort ansvar att tillsammans med våra samarbetspartners fortsätta förändringsarbetet tillsammans med den förhandlingsgrupp

som finns inrättad. Vi tar nästa bild och jag kan väl väldigt kort nämna att processen framåt nu är att nu har det här gått till regeringen det här förslaget. De kommer att få betesmarker och slåtterängar. Om någon dryg månad kommer också att få underlag när det gäller Eco streams och i miljö, klimat ambition. Det kommer ske en beredning på regeringskansliet under året. Det kommer också att behöva fastställas en budget för den framtida strategiska planen och sen ska det här överlämnas till EU-kommissionen för att de ska kunna granska och godkänna det här. Nästa bild är vad som händer de närmaste två åren. Som jag nämnde så är den strategiska planen från 2007 till 2021 och 2022 så kommer nuvarande landsbygdsprogrammet att förlängas. Det kommer nya pengar. Det kommer att ske en del justeringar i programmet. Det finns inget regeringsbeslut i dag, men det är vad jag förstår mycket närstående att det kommer att ske ett regeringsbeslut. Det kommer också nya pengar under nästa år från EU som kallas återhämtning till följd av krisen. Där kommer också även den regeringen att behöva besluta om hur de här pengarna ska fördelas. Håll koll på vår webbplats för att vi kommer inom väldigt kort. Gå ut med information tydligare till er när man kan söka de här olika stöden och vilkastödet man kan söka. Vi tar sista bilden.

Och här har ni egentligen den här länken som jag gärna vill att ni lägger in i era favoriter och era webbläsare för att kunna följa arbetet framåt. Här kommer givetvis också finnas information på regeringens, näringsdepartementets hemsida.

Och nu har vi en stund här för frågor och vi hoppas att vi kan svara på en hel del av de frågor jag har ställt. Jag tror Lina har svarat på en del frågor direkt i chatten. Vi kommer att kommentera de frågor ni har ställt i chatten och tveka dig och väva in det i vår fortsatta kommunikationsplanering. Och jag kan inte lova att vi kommer att kunna svara på alla frågor direkt bilateralt. Men vi kommer att tveka oss det här speglar i de frågor som finns ute i landsbygds- och jordbruk Sverige. Och på det tackar jag för mig, men då givetvis till hans frågor. Tack så mycket för det. Andreas är en jättespännande att höra. Jag ser att det har

kommit in en del frågor i chatten också. Lina har varit aktiv därmed men vi sätter igång med listan så får vi se hur många vi hinner med. Vi har en fråga från Lars. Högre kostnader och svårt att få lån i glesbygd kan leda till problem med samma villkor för investeringsstöd i hela landet. Hur har ni tänkt där? Det är uppdraget vi har haft egentligen, att titta på finansiella instrument och de behov som finns kopplat till primär produktion eller jordbruket. Vår analys har varit begränsad till just företagen och inte till allmänt företagande på landsbygden.

Tack för svaret. Vi går vidare med en fråga från Christer om det inte finns stöd rätter. Vad grundas gårdstunet på?

Ja, det var en bra fråga. Jag vet inte svaret, men exakt i de tekniska delarna. Men vi ser inte att det här är ett problem utan det grundar sig på den rollen. Man har helt enkelt. Jättebra. Vi får se om det kommer några följdfrågor på det där, om vi ska se här vad vi hade mer för frågor om. Vi ska se här. Vi haren från Jenni. Vi ska ha min chat moderatör här. Vi ska se när vi har en. Sven Erik. Vad tror ni om roterande val på slätten för att öka kol i lagringen?

Ja, det tror vi absolut bra till. Till del har vi varit inne på detta när det gäller just det ekologiska stödet. Att få in mer välli växt, följd och slättbygd för att öka lagren Valley Valley är viktigt. Sedan finns det ju utmaningar, även deras vällen. Vi tror nog egentligen att det viktiga med val är att egentligen förstärka förutsättningarna för de grenar som använder vällen. Det handlar givetvis om produktion, men även andra företag skulle kunna handla om biogas.

Men på det sättet att vi har lagt in det stödet har vi haft med det. Och det är inte omöjligt att vi kommer återkomma till vällen när vi tittar på klimatambitioner. Bredare.

Jättebra. Tack för det. Vi går vidare. Vi har fått en annan fråga här angående djur till arealen inom stödet för ekologisk produktion. Vilka justeringar har ni föreslagit? Vad är ytterligare en bra fråga och jag? Tyvärr kan jag inte svara på den frågan, men jag skulle rekommendera om inte allavet svaret. På rak arm så skulle jag rekommendera att kika på den bilagan som finns på vår webbplats just kopplat till det ekologiska stödet. Det går ganska snabbt att hitta den informationen, men jag har tyvärr inte koll på alla delarna. Många har koll på att.

Precis så vi kan säga att den länken ligger till. Den här sidan ligger redan på vår väg, men vi ska lägga upp den på lite fler ställen så kommer ni hitta den på landsbygden. Landsbygdsverket motsättningen i snedstreck landet klar.

Vi går vidare med frågorna här.

Kommer det en fråga från Bo Kommer kopplingen mellan djurhållning och kompensation, stöd för ekologisk produktion vara kvar? Öka eller minska? Undrar han. Det är väl

spontant tänker jag att det är väl lite sammatyp av fråga, tänker jag här och vill också rekommendera att titta på den. Den bilagan som som

ni kan se alla dessa detaljer är just kring ekologisk stöd och det är ju en del detaljer förstår jag också. Men jag vill inte ge felaktig information. Jag tror det är bra att ni kan titta i den. I den bilagan så får ni informationen

bra. Det är mycket att hålla koll på här i väst och hänvisa tillbaka till dokumenten. Vi går vidare med en fråga från Tomas Inga stöd till investering i växtgas. Nej och nej, det har vi inte. Inte med något specifikt kring det. Jag är lite osäker på exakt vilka typ av investeringar Tomas menar och. Jag kanske kan komplettera den lite

så långt som jag har förstått. Här är att

när det gäller växtgas så är vi väl inte hela vägen fram. Det pågår en hel del forskning och där är du säkert involverad. Thomas och möjligt att det finns

potential att göra någonting åt det kommande perioden. Men än så länge har inte vi sett att forskningen har kommit så långt att vi kan utforma några stöd utifrån det. Nej, jättebra. Tack för det Lina. Du är med både i chatten och kan svara på frågor live. Vi har en annan fråga från Thomas. Kan söka samarbete inom skogs strategin också ingå.

Inte. Inte enligt vårt förslag i stort så finns inte frågan med på samma sätt som de finns i dagens program, och det är ju egentligen kopplat till att näringsdepartementet inte pekat ut skogens behov och analysen för jordbrukspolitikerna.

Sen är ju skogen viktig och det finns ju givetvis kopplingar mellan skog och jordbruk och jag vill inte avfärda det helt och hållet. Men skogs skogsvägar. Vi har ett uppdrag nu om att titta lite på skogsbolagen när det gäller kompetensutveckling, men inte just genom samarbete. Nej, jättebra. Vi går

vidare. Kul att vi ställer så mycket frågor i chattenska jag säga. Så fortsatt gärna med det. Sofia undrar Harni inte mer småskalig infrastruktur?

Nej, den har vi inte med. Det är ett stöd som vi egentligen valt att ta bort i förenkling syfte.

Det var ett stöd som som

vi tyckte var ganska lite pengar och just mot bakgrund av att vi har velat minska komplexiteten i hela jordbrukspolitiken och stödssystemet så är det ett av de stöden vi har valt att inte ha mera. Jag kan komplettera det. Jag skrev lite om det i chatten kopplat till den här åtgärden och till flera av landsbygdsutveckling åtgärder. Det är många frågor om eller nu här och där och där har vi jutänkt att flera av de här stöden, småskalig infrastruktur, samlingslokaler, bygdegård, hembygdsföreningar och så vidare ska kunna söka stöd inom lite. Därför att vi har sett att detta är en väldigt bra metod för att lokalt kunna prioritera det som är allra, allra viktigast att satsa på.

Och det är också i förenkling syfte för att vi inte ska ha dubbla störmöjligheter utan då ska man söka de här stöden inom Leader. Jättebra arena reder vi ut. Det är också tack för det. Vi går vidare med en fråga från Owe. Ska gårdstunet tas bort eller är det stödet som ska tas bort och dess koppling till gårdstunet? Stöder rätterna som ska tas bort.

Givetvis är absolut inte stödet utan det stödresterna. Jättebra. Då har vi rätt ut det där. Vi ska se om vi ska hitta rätt på någon mer fråga här. Jag ser att chatmoderatorn jobbar för fullt med att samla in era frågor. Charlotta undrar Har ni tittat på möjligheten att lägga betesmark stödet under pelare? 1. Ja, vi tittade på det för något drygt år sedan och kom väl egentligen fram till att det fanns en del skäl men kanske inte tillräckliga skäl att hantera det här i pelare 1.

Nu är det ju den här frågan om miljö klimatambitioner ska sig under luppen igen. Men jag tror inte vi från Jordbruksverket säger att det finns fördelar med att flytta över det här stödet överväger nackdelarna.

Men vi har tittat på det och det finns en utredning att läsa just kring detta. Jättebra. Tack för svaret. Vi går vidare med en fråga från Björn. I vilka skeden finns möjlighet att lämna synpunkter på förslag till landsbygdsprogrammet?

Det var egentligen jag redogjorde för är att det har varit en lång process. Under den processen har det funnits stora möjligheter att lämna synpunkter på olika sätt, inte minst genom näringsdepartementets sak och genom de olika dialoger vi

har haft utåt i arbetets gång. Nu lämnas över till regeringskansliet var sak i november. Jag vet att näringsdepartementet har lovat någon form av uppföljning, även om det inte blev ett samråd. Men nu, nu kommer den här processen att hamna på regeringskansliet och det kommer att ske en beredning inom regeringskansliet.

Men som sagt, det finns en del frågor som är utestående och som vi kommer att jobba vidare med och vi kommer att fortsätta ha en dialog, till exempel när det gäller miljö och klimat. Ambitionen är inte minst med den förenkling vi har.

Jättebra. Vi går vidare med frågorna här. Klas undrar kan ni utveckla lite hur ni tänker att Linders roll ska bli?

Som Lina var inne på tidigare

så vill vi egentligen att lokalt är det. Utveckling tar en större roll när det gäller landsbygdsutveckling inom kapp inom jordbrukspolitiken. Skälet vi föreslår är egentligen två olika delar. Dels vill vi förenkla politiken och vi tycker att det finns

goda skäl att lokalt är det utveckling kan ta huvudansvaret för landsbygdsutveckling och att det intelliger kvar och andra åtgärder på länsstyrelserna som kopplat till en bredare landsbygdsutveckling än ikapp. Jag tycker också personligen att vi investerar väldigt mycket i att upprätta och utveckla våra lokala grupper som finns i landet och i dagsläget så är det nästan ett 50 tal grupper. Hur det kommer att se ut framåt vet vi inte, men ambitionen är att det ska vara i hela landet. När vi gör en sådan investering och vi har en sådan kompetens på lokal nivå så är det viktigt att vi utnyttjar den till max, så det är en orsak till att vi lägger just det, ett ökat ansvar för landsbygdsutveckling i frågor ner på lokalt idéutveckling. Jättebra! Tack för det svaret. Vi har fått en fråga från Roger. Varför är investeringsstödet för fruktträd och bärbuskar borttaget? Det är ju viktigt för att uppnå mål i livsmedelsstrategi.

Ja, jag är medveten. Vi har diskuterat

om det är lämpligt att ta båten och ändå landa. Det är att

vi föreslår att förslaget tas bort och min bild är att det här har varit ett stöd som inte har nyttjats särskilt mycket alls. Jag vet inte om du har något mer att tillägga. Men det stämmer. Det har

varit väldigt låg eller få som har sökt detta stöd och vi har i stället lagt till vissa andra saker. Det är ju så att det är väldigt lätt att lägga till nya saker och svårt att ta bort

och vi måste för att kunna hålla ihop ett program begränsade. Då har vi sett att det varit viktigare att till exempel lägga till delar för bevattning, stammar eller täckdikning på ett annat sätt än nu.

Tack för det Lina om vi går vidare med en fråga från Helén. Tyvärr, villkoren försvinner som jag förstår. Vad föreslår ni i stället?

Ja, villkoren försvinner som begrepp. Men det blir ett nytt begrepp och det heter ju grundvillkor nu. Och för övrigt är ju ingenting som vi bestämmer

i grunden, utan det är ju krav i EUs regelverk för att kunna ta del av jordbruksstöden och grundvillkor. Den är ju egentligen utveckling av nuvarande Sverige där man har värvat in flera av de delar som vi haft i dagens politik när det gäller fördröjning, till exempel och grundvillkor. Finns kvar och är för starkt och skulle jag vilja säga något med modernare och tar också höjd för en del av klimatutmaningen som vi har framför oss. De finns kvar.

Bra. Då reder vi ut det där. Vi går vidare med en fråga från Camilla. Ska vi uppfatta att kommentaren kring fler nationella stöd innebär mindre hantering av stöd ute i länen?

Ja, i den mån man väljer att

hantera de här stöden nationellt. Om vi tar bredbandsstödet till exempel så tycker vi ju att bredbandsstödet ska hanteras samlat och uteslutande av PTS inom ramen för det nationella stödet. Och då blir givetvis konsekvensen att då blir det inte länsstyrelserna som handlägger och stödet är PTS. När det gäller service så är väsentligen samma sak. Där tror jag väl att det här är väl regionerna involverade i handläggningen på ett annat sätt. Det nationella stödet.

Jättebra om vi går vidare. Ni får ställa följdfrågor om ni kommer på något under tiden jag fått in en lång fråga också här. Pim skriver både utkast på strategisk plan och relaterad MKB behöver genomgå samma process enligt EUs direktiv om strategisk miljöbedömning. Hur motiveras att samla processen avslutats innan centrala element som till exempel konkreta förslag på åtgärder, mål eller delmål och inte minst MKB presenterats? De frågar var de är på vad hon menade. Ja, jag tror det och den är inte avslutad.

Den strategiska bedömningen och förhandsutvärderar vi för hans utvärderar också

som ska titta på hela arbetet. De finns ju med i hela processen, givetvis. Jag vet inte. Lina om du vet exakt tidplan när det gäller strategiska mål gör bedömningen.

Nej, det vet jag inte. Men jag vet att den upphandlingen är gjord ganska flexibelt så att de ska ha möjlighet att vara med och ge synpunkter hela vägen.

Tack för det. Vi går vidare med en fråga från Jenny. De tidigare sagt råden och remissen har han dock inte inkluderat. De faktiska förslag som nu presenteras presenteras, vilket är viktigt att ni kan kommentera.

Men jag är lite osäker på de. De förslagen vi presenterar idag presenterades också på det området som näringsdepartementet höll i den nionde november.

Det har skett en sådan presentation

där och vi har. Sedan har vi haft en dialog med närmast berörda organisationer och myndigheter och i andra delar under hösten. Här är jag lite osäker. Har gjort vissa förändringar efter samråd, men kanske inte några gigantiska förändringar. Men en sådan förändring är till exempel att vi har föreslagit ett samarbets, samarbets och bad i vår leverans hade om, vilket inte fanns med när vi presenterade havsområdet, men i övrigt så har det i grova drag presenterats.

Vill du lägga till någonting där? Vi går vidare med en fråga från Britt. Kan aktiva jordbrukare lägga sin mark i träda och få stöd för det i fortsättningen? Om det är så undrar jag varför. A. Jag är lite osäker vad jag ska svara. Men men, det beror väl på vad man menar med aktiva. Men det är inte tanken utan tanken att politiken riktar sig till det aktiva jordbruket.

Lina. Jag vet inte om du har något med. Information där.

Nej, det har jag inte. Nej,

då hoppar vi vidare. Men frågorna här kommer in många helatiden, säger Ingela. Undrar hur hanteras, lyder de råden? Om kommuner inte vill medfinansiera?

Ja, det är ju en bra och viktig fråga för jag förstår att det finns utmaningar för kommunerna i nuläget att finansiera och det ställer ju egentligen grunderna för hela lokalt. Är utvecklingen lite på prov här också? Det är ju tre partnerskapet. Det är ju kommunernas lokala finansiering. En viktig del. En tredjedel av detta

då egentligen. Och på något sätt faller ju lite. Konceptet är det väl. Jag har inget svar på hur man skulle lösa det,

men det är ju en otroligt viktig fråga och jag tror också det är bra att den lyfts och att en fortsatt dialog med kommunerna måste ju ändå se ett stort värde i detta och att de går in med en krona så får de tre tillbaka i form av verksamhet.

Ja, jag tror det viktigaste är väl att fortsätta den dialogen och lyfta frågan på olika nivåer.

Och det är ju som Ingela och kanske någon mer skriver att det är ju inte krav på att det ska vara just kommunal medfinansiering. Får man med regioner eller annat på medfinansiering så är det ju i övrigt offentligt stöd som gäller.

Bra. Då har vi rätt ut det också. Vi går vidare här med en fråga från Lena om tak och belopp för jobb och tillväxt. Fastighetsvärden är lägre, klimatet hårdare och byggen dyrare i Norrland och därmed svårare för att få lån. Varför har ni föreslagit samma tak för hela Sverige? Ja, det.

Jag vänder mig kan svara på frågan i detalj, men det är alltid en utmaning att

beakta de olika förutsättningar som finns regionalt. Och i vissa fall har vi verkligen försökt göra det på en väldigt detaljerad nivå tidigare. Men vi har inte sett att det har blivit så bra om jag ska vara helt ärlig, utan det har snarare väckt mycket

missstro mellan grannar som får olika förutsättningar för att få stöd och företag som tycker att man i det läget så får man bättre villkor än vad vi får trots att det inte är någon skillnad som man säger i den här typen av förutsättningar. Sedan är ju intedu nämnde fastighets och nu är inte det härbara till fastigheter, det vill säga det lever rimligen ganska liten del som går till att bygga fastigheter,

så det är alltid en avvägning. Men vi har ändå valt den enkla, förenklade vägen här som vi tror ändå håller i det långa loppet.

Vi går vidare med frågorna här. Vi har några minuter på oss fortfarande. Jenny undrar vad? Varför har kopplat stöd till odling av protein, grödor för foder och human konsumtion valts bort? Är det möjligt att ha som ettåring miljölagstiftningen inom pelare? 1. Att det skulle vara möjligt. Det är väl teoretiskt fullt möjligt att ha med det. Varför vi har valt bort det kan jag inte riktigt svara på, måste jag erkänna. Jag vet inte Lina om du vet

hur vi har resonerat kring den frågan.

Nej i detalj vet jag inte. Vi har ju försökt hålla jordbruksstöden inom två stabila i så stor utsträckning som möjligt och när det gäller ekosystem eller miljö, ersättningar som är ettåriga i pelare 1 så är det ju ett arbete som pågår just nu, så där har vi inte lämnat någon leverans ännu.

Och det var en fråga om eko stödet också i pelare 1 eller pelare 2. Det hittar vi på och där har vi väl sett fördelar för de sökande

jordbrukarna. Att ha det som ettårig ersättning då? Som det blir i ett.

Jag tror att just när det gäller kopplade stöd, om jag minns rätt så i näringsdepartementet där regeringens uppdrag är just att

förstöra det man pekar på. Tack för det. Vi går vidare. Jag vet inte hur mycket vi hinner med här.

Vi har fått en fråga från Peter för grön. Stödet blev ju ingen succé, vare sig för miljön eller för den administrativa hanteringen. När försörjningsstödet försvinner och läggs in i grundvillkor. Vilka delar kommer att förändras?

Ja på frågan fullt ut. Men fördröjningen försvinner ju och som stöd form så att säga. Och mycket riktigt så läggs de delarna som finns som kraven som finns på stödet. De läggs in i grundvillkor och villkoren är förändrade

i ganska stor utsträckning på vissa vissa punkter.

Skillnaden är att det kommer inte ut något någon särskild ersättning för just de delarna, utan det kommer att vara en förutsättning för att få jordbruksstöd över huvud taget. Jättebra. Tack för det svaret. Det har kommit väldigt många frågor här.

Vi ska se om vi ska få med en till.

Anders skriver restaurering av betesmark. Vilka standardformat planeras finnas för dessa? Och ska stöden vara en schablon och eller faktiska kostnader? Det har ju funnits lite olika varianter av det här bakåt i tiden, både som miljö, ersättning och miljöinvesteringar och funnit även engångs röjning som en särskild åtgärd. I dagens program Vi föreslår det här som en miljö investering och.

Min minnesbild är att vi försöker i allmänhet så långt som möjligt använda schabloner. Jag vet också att den typen av ersättning som företagen har uppskattat mest. När man har haft möjlighet att välja mellan schablon och

faktiska kostnader så har man valt schabloner. Och det är helt enkeltklare så finns det ju alltid en schabloner automatik då att det finns alltid någon som kanske i förhållande till den faktiska kostnaden lagt ned. Men jag vet inte. Lina Har vi? Är den helt nedsatt den foten? När det gäller registreringsnumret, det är schabloner vi använder. Jag tror att vi också tittar på det fortsatt lite i det här Betamax uppdraget som vi har som vi skaleverera i slutet av januari eller början av februari. Jättebra. Stort tack bådatvå. Det är faktiskt alla frågor vi hinner med nu. Klockan börjar närma sig. Om du som tittare känner att du inte har fått svar på din fråga eller om du vill ställa en ny så kommer Andreas mejlmail. Adress upp i bild här alldeles strax

och vi sparar ner alla frågor som har kommit till chatten. Det som inte har besvarats kommer Jordbruksverket att titta på och de mest frekventa frågorna som man har möjlighet att svara på kommer att läggas upp och besvaras på deras webb så småningom.

Under våren kan det bli så att vi återkommer till fler VBK-are. Ber om kap då. Stort tack till dig Andreas och till dig Lina för att ni kom till det här seminariet. Tack själv och så ska jag säga tack till er tittare också som har varit med i dag.

Vi ska se till att få koll på mina fönster här bara.

Ja, det har varit jättemånga som har varit med i dag. Rekord faktiskt. Jättekul att det är så många som har hittat hit. Nu ska ni få upp en liten ruta med några frågor om vad ni tyckte om det här seminariet. Ta gärna några sekunder och svara på det. När ni har tryckt dina svar där så kommer den att försvinna från skärmen. Jag vill också gärna att ni skriver några kommentarer i chatten. Det är jätteviktigt för oss att veta så att vi kan utveckla våra seminarier. Skriv vad ni tyckte och hur tekniken fungerade och lite så där. Och ni får gärna komma med förslag på vad ni vill att kommande seminarier ska handla om också såklart. Vem vill du se det här avsnittet igen så hittar du alltså det på vår webb. Redan i eftermiddag presenterar Landsbyggsverket punkt. Se snedsteget landets lagar. Nu blir det ett jullepehåll. Men vi är tillbaka igen den 19 januari och då föreläser Malin Lindberg om social innovation teori och praktik. Då säger jag tack för idag och hoppas att vi ses snart igen.